

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/176/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6817203273
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6817203273.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX Q., v konaní o zaplatenie 1.723,74 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 5Csp/66/2017-63 zo dňa 15. 12. 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Revúca č.k. 5Csp/66/2017-63 zo dňa 15. 12. 2017 vo výroku, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o náhrade trov konania (III. výrok) **p o t v r d z u j e**.

II. V ostatnej odvolaní nenaľadutej časti (I. výrok) zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.790,49 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.788,36 Eur od 31.03.2017 do zaplatenia a to v mesačných splátkach vo výške 150 Eur splatných k poslednému dňu kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti odvolaní napadnutého rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (I. výrok). Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol (II. výrok) a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti odvolaní napadnutého rozsudku samostatným uznesením (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že podanej žalobe v časti uvedenej v I. výroku odvolaní napadnutého rozsudku vyhovel, nakoľko v uvedenej časti mal preukázanú jej dôvodnosť. Vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná. Žalobca preukázal platné uzavretie zmluvy o úvere medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Uzavretá úverová zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, keďže bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Súd prvej inštancie mal na základe zhodných skutkových tvrdení sporových strán a predložených listinných dôkazov preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť celkovo v 120 mesačných splátkach po 29,97 Eur, s termínom konečnej splatnosti dňa 17.06.2024. Zmluva o úvere obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti úverovej zmluvy, a to záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky, určenie sumy poskytovaných peňažných prostriedkov, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť (zmluvne dohodnuté) úroky. Zmluva zároveň obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný si svoje povinnosti vyplývajúce zo

zmluvy riadne neplnil a úver včas nesplácal. Žalovaný zároveň uviedol dôvody, pre ktoré sa tak stalo. Bolo preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 16.01.2017 vyzval žalovaného na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti s upozornením na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný, i to, že žalobca výzvou zo dňa 20.03.2017 vyzval žalovaného k predčasnému splateniu celého úveru v lehote do 30.03.2017. Žalovaný po zosplatnení úveru, dlžnú sumu ani čiastočne neuhradil, čo žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi právo na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.790,49 Eur ku dňu predčasnej splatnosti úveru, pozostávajúcej z nesplatenej istiny úveru vo výške 1.723,74 Eur, zmluvného úroku vo výške 64,62 Eur a z úroku z omeškania vo výške 0,67 Eur a nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,46 Eur.

3. Súd prvej inštancie ďalej ako nedôvodnú zamietol žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku z nesplateného úveru po splatnosti úveru, t. j. v časti zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne zo sumy 1.72,743 Eur od 21.03.2017 do zaplatenia. Z ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že záväzok dlžníka platiť zmluvne dohodnuté úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Možno súhlasiť so žalobcom, že zmluvne dohodnuté úroky nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Dôvodom je skutočnosť, že zmluvný úrok predstavuje odplatu (cenu) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov zo strany veriteľa, ale iba do momentu predčasného zosplatnenia úveru, kým úrok z omeškania má sankčný charakter za omeškание s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov zo strany dlžníka. Zmluvne dohodnuté úroky predstavujú totiž osobitnú peňažnú náhradu pre veriteľa, súvisiacu s poskytnutím finančných prostriedkov, pričom sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, teda spolu s istinou, čo konštatovali aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 12.05.2014, sp. zn. 1Co/160/2013, alebo v rozsudku zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, či Krajský súd v Žiline v rozsudku zo dňa 26.03.2015, sp. zn. 9Co/138/2015, a tiež Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí R 59/1998. Z odôvodnení uvedených rozhodnutí zároveň vyplýva, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa istina ďalej už zmluvne neúročí, veriteľovi preto patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe žalobcovi neprislúcha právo na zaplatenie zmluvných úrokov za obdobie po splatnosti úveru, čo znamená, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba právo na zaplatenie úrokov z omeškania, keďže veriteľ po lehote splatnosti peňažné prostriedky už ďalej neposkytuje, čo konštatoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 12.09.2017, sp. zn. 14Co/8/2017-82.

4. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že po zosplatnení úveru žalobcovi ako veriteľovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, lebo v opačnom prípade by sa podľa názoru súdu prvej inštancie veriteľ dostal do neprimerane zvýhodneného postavenia, ktoré nielenže nevyplýva zo zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, ale takýto výklad nemá ani oporu v žiadnom z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zmluvný úrok má charakter dohodnutej odplaty (ceny) za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrok z omeškania má sankčný charakter za porušenie zmluvných povinností zo strany dlžníka, a medzi obidvomi úrokmi je zásadný významový a obsahový rozdiel. Ak s prihliadnutím na dobu trvania úverovej zmluvy v konkrétnom prípade na dobu 10 rokov, do 17.06.2024, bola zmluvnými stranami dohodnutá nielen fixná úroková sadzba vo výške 12,90 % ročne, ale aj celková výška nákladov spojená s úverom v sume 3.696,40 Eur, v ktorej čiastke je okrem poplatku za poskytnutie úveru v sume 100 Eur a poskytnutého úveru vo výške 2.000 Eur zohľadnený 12,90 % ročný zmluvný úrok na dobu 10 rokov v kapitalizovanej výške 1.596,40 Eur, ktorú sumu sa žalovaný zaviazal zaplatiť za používanie peňažných prostriedkov v mesačných anuitných splátkach vo výške 29,97 Eur (zahŕňajúcich splátku istiny a dohodnuté úroky, t.j. cenu za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov) po dobu 10 rokov (29,97 Eur x 120 anuitných splátok), potom nesplnením povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky riadne a včas zo strany dlžníka, sa v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, veriteľ nemôže dostať do výhodnejšieho postavenia, ako keby dlžník úver riadne a včas splácal, keďže nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny od omeškania so zaplatením zosplatneného úveru do zaplatenia tak, ako si ho uplatnil žalobca, nebol zmluvnými stranami dohodnutý. V dôsledku porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka a predčasného zosplatnenia úveru žalobcovi vznikol nárok na vrátenie poskytnutých a nesplatených peňažných prostriedkov, ako i právo na zaplatenie zmluvných úrokov do splatnosti úveru, keďže veriteľ po lehote splatnosti peňažné prostriedky dlžníkovi už ďalej neposkytuje, ako i právo na zaplatenie dohodnutých sankčných úrokov z omeškania vo výške 5 %, keďže ich výška neprekračuje maximálnu zákonnú výšku.

5. Žalovaný sa dostal s plnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi do omeškania, preto žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania, ktoré mu súd prvej inštancie priznal vo výške tak, ako je uvedené v I. výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia, t. j. v uplatnenej výške 5 % ročne, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, t. j. od 31.03.2017 do zaplatenia, keďže žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru s účinnosťou ku dňu 30.03.2017, t.j. deň určený žalobcom vo výzve adresovanej žalovanému na predčasné splatenie úveru, a k omeškaniu s plnením dlhu preto došlo dňom nasledujúcim, t. j. od 31.03.2017. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania za obdobie od 21.03.2017 do 30.05.2017, súd prvej inštancie preto žalobu, ako nedôvodnú, zamietol.

6. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že vyhovel žiadosti žalovaného a povolil žalovanému zaplatiť dlžnú sumu v splátkach po 150 Eur mesačne splatnými vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti odvolaním napadnutého rozsudku s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd prvej inštancie prihliadol na výšku peňažného plnenia, ako aj finančnú situáciu žalovaného a jeho rodiny, ktorá mu nedovoľuje zaplatiť dlžnú sumu jednorázovo v zákonnej paričnej lehote 3 dni. V priebehu pojednávania, žalovaný skutočnosť tvrdenej žalobcom o poskytnutí peňažných prostriedkov a o ich nesplácaní žiadnym spôsobom nerozporoval, súd prvej inštancie nemal dôvod neveriť ani jeho tvrdeniam, že je otcom troch maloletých detí a jeho manželka je aktuálne na materskej dovolenke s najmladším dieťaťom vo veku iba 2 mesiacov. Žalovaný si na pojednávaní celý čas uvedomoval svoju povinnosť dlžnú sumu žalobcovi zaplatiť, sám navrhol výšku mesačnej splátky 150 Eur, aby úver čím skôr zaplatil, súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že povolením splátok na obdobie 12 kalendárnych mesiacov, oproti pôvodne dohodnutej povinnosti úver splatiť v období 120 mesiacov nebude žalobca vo svojich majetkových pomeroch dotknutý, keďže ide o banku. V prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, žalovaný stratí výhodu splátok a vznikne mu povinnosť uhradiť dlh jednorázovo.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“). Žalobca mal vo veci iba nepatrný neúspech v časti príslušenstva, a to úrokov z omeškania do splatnosti úveru a zmluvných úrokov po splatnosti úveru. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

8. Proti zamietavej časti predmetného rozsudku (II. výrok) podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie v napadnutej časti, považuje ho za nesprávne a odvolanie odôvodňuje tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

9. Žalobca po citácii ust. § 497 Obchodného zákonníka uviedol, že vychádzajúc z tohto ustanovenia, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškание dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

10. Žalobca ďalej citoval právnu úpravu v ustanoveniach § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, pričom uviedol, že z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka mu vyplynulo, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.

11. Žalobca ďalej poukázal na komentár k týmto ustanoveniam z IURA EDITION. „Z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia, strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchylné.“

12. „Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku a hneď v dvoch rovinách: vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú tak svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania (§ 369 ods. 1). Úprava úroku z omeškania ako aj z úroku z úveru je podporná (má dispozitívny charakter), a preto je, samozrejme, rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Svojou dohodou môžu rôzne kombinovať uplatnenie oboch inštitútov v konkrétnom prípade.“

13. Podľa žalobcu tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch.

14. Žalobca poukázal tiež na ust. § 506 Obchodného zákonníka a na návrh zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z. z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje.

15. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017 a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 ako aj na ďalšie rozhodnutia súdov.

16. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe v zamietnutej časti vyhovel a zároveň aby mu priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

17. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že si je vedomí svojho záväzku voči žalobcovi. Ďalej poukázal na svoju zhoršenú finančnú a sociálnu situáciu, pričom navrhol splatiť svoj dlh v mesačných splátkach, najviac však vo výške 150 Eur mesačne.

18. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že súhlasí so splátkami vo výške 150 Eur mesačne.

19. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že súhlasí s vyjadrením žalobcu.

20. Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 379, 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o náhrade trov konania (III. výrok) postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd správne postupoval, keď vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

24. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k podanému odvolaniu krajský súd navyše dodáva:

25. K tvrdeniu žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

26. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti odvolací súd uvádza, že úrok predstavuje cenu peňazí.

27. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách už zaoberala, napr. aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 143/98, v ktorom konštatoval, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok), keď od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Súd odkazuje na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Odvolací súd daný záver považuje za súladný so zákonom. Z ustanovenia § 497, 502 a 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Veriteľ má v zmysle § 503 ods. 1,3 Obchodného zákonníka právo na úrok za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka však nemožno interpretovať bez spojitosti s prvou vetou jeho ods. 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka). Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru, ako bolo niekoľkokrát judikované, patrí len za požičanie peňazí. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, napr. rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2012 z 31. 07. 2012 alebo sp. zn. 5Co/196/2016 zo dňa 28. 06. 2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 05. 10. 2016 sp. zn. 9Co/604/2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. 11. 2016 sp. zn. 25Co/615/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. 05. 2015 sp. zn. 16Co/322/2015, alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. 06. 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania. Zároveň odvolací súd poukazuje na rozhodnutie IV. ÚS 476/2012-14.

28. Je nepochybné, že za úver možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti), podľa jeho predstáv, poskytnúť úver a žiadať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť, avšak niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky po zosplatení popri úrokoch z omeškania (uvedený následok nie je upravený v § 502 ods. 1, ani v § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, anina ktoré poukazuje odvolateľ). Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

29. Od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva na úverové obdobie do splatnosti pohľadávky, a preto aj práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcií za omeškание s plnením dlhu spotrebiteľa, pričom v prípade omeškania, nie inštitúty ceny úveru, ale inštitúty rôznych sankcií za neplnenie povinností, riešia krízu spojenú s omeškáním.

30. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny z čoho vyplýva, že rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania, patrí veriteľovi úrok, pričom jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru s tým, že s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

31. K argumentácii žalobcu v podanom odvolaní poukazujúceho na kogentnú povahu ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka s tým, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť iba poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania, keď úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka odvolací súd uvádza, že žalobcovi nebolo odopreté právo na priznanie úrokov za úver od jeho poskytnutia, ale nároku na zaplatenie úroku po zosplatnení úveru. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že žalobca netvrdil, že mal v zmluve dohodnuté platenie úroku z poskytnutých finančných prostriedkov po zosplatnení úveru až do úhrady celej poskytnutej sumy, preto sa toto ani nemohlo stať predmetom skúmania oprávnenosti nároku na úrok. Žalobca tiež neodstúpil od zmluvy, a preto nebolo možné jeho nárok posudzovať podľa § 506 Obchodného zákonníka, na ktoré poukazoval v odvolaní.

32. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. výroku a v závislom III. výroku o náhrade trov konania v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

33. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku, ponechal nedotknutý bez preskúmavania v zmysle § 367 ods. 2 CSP.

34. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný a preto mu odvolací súd podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).